

Pedig higgye el a tanulmány írója, hogy a legfontosabb dolog a jövő szempontjából a szerteágazó erdészeti, vadászati és mezőgazdasági érdekek egyensúlybahozása.

A harmadik fokozat a vadőr, vadászcseléd. Itt is szükségesnek tartanám az erdészeti és mezőgazdasági ismeretek nyújtását legalább megfelelő nagy vonásokban. A vadásznak valamit ahhoz is kell érteni, ami közvetlen környezetében van, ne csak egyoldalúan a vadat lássa.

Egy nagyobb erdőgazdaság vadászatának a fejlődését biztosítottabbnak látnám az alerdész-személyzet szaporításával, mint az erkölcsei szempontból valószínűleg kisebb súlyú vadőri személyzet beiktatásával.

A vadőr szerepét és létjogosultságát inkább mezőgazdasági területeken látom megokoltnak, ahol a vadászati ügyekkel egyidőben a birtok őrzését is ellátja.

10. Dr. Pápa Miklós

székesfővárosi tiszttviselő, Budapest.

„...most itt ülünk a kandalló előtt s úgy képzeljük, hogy itt ül velünk az ország vadásztársadalmának jórésze is: az erdő-tisztek és azok tanárai, a vadászattal hivatalból foglalkozó miniszteriális urak, a vadászati tudósítók, erdészek és vadőrök, valamint természetesen a területtulajdonosok és bérlők is. S miközben a kandalló izzó zsarátnokát nézzük, beszélgetünk, vitatkozunk, bírálgatunk és néha bizony kemény szavakat is mondunk.“

Engedje meg Csekonics gróf, hogy még valaki odaüljön a kandalló mellé és hivatalosan bár, de hozzászóljon ehhez a szép tanulmányhoz, mert mondan valója van. Bár nincs a fent felsorolt meghívottak között, mégis felszólal, mert a tanulmány tárgyilagosságra törekvése megérdemli, hogy az összes érdekeltek komoly figyelemre méltassák.

Ezért az erdők-mezők-hegyek rajongója, a magyar föld szerelmes vándora, a *névtelen turista* is szót kér:

Őszintén és meggyőződéssel mondhatom, hogy a tanulmányt — noha sem vadász, sem erdész nem vagyok — rendkívüli érdeklődéssel olvastam végig. Nagy ügyszeretet árad a sorokból, és különösen megkapott az őszinte nyíltság, amely keményen rámutat a hibákra, bár tudja, hogy az sokaknak nem fog tetszeni. Úgy éreztem magam, mint amikor kimenekülve a nagyváros poros-füstös

kötengeréből, megcsap a hegyek üde, tiszta levegője és felüdít a források kristálytiszta vize.

Mert valljuk be: milyen ritka a mai világban az őszinte szó! Másutt is vannak bajok, kisebb-nagyobb hibák, de dugdossák, takargatják, s a helyett, hogy — esetleg fájdalmas, de eredményes — műtéttel orvosolnák a bajt, hagyják továbbfejlődni, s így lesz a kis bajokból gyógyíthatatlan, halálos betegség.

És éppen azért, mert ilyen megértő szívvel olvastam a tanulmány fejtegetéseit, rosszul esett az, amit a 26. oldalon találtam:

„Ma, ha üres óráiban jobb dolga nem akad valakinek, minden tudás nélkül „vadászik“, mert ezt parancsolja a divat. Miért nem megy inkább túristának? Ahhoz nem sok tudás kell, legfeljebb erős láb.“

Mert valljuk be őszintén: ez nem nagy dicséret a túristaság részére. Pedig tessék elhinni, ide is elég sok tudás kell! Szeretném, ha *Csekonics gróf* is olyan érdeklődéssel olvasná a mi túristalappjainkat, amilyen érdeklődéssel olvassuk mi az erdészeti és vadászati szaklapokat. Bizony a mi folyóirataink között is akad, amelyik több mint félszáz észteendő, s van közel 75 év óta működő egyesületünk is. Ez a sok idő nem tűnt el nyomtalanul. A magyar turista hosszú évtizedek alatt *kultúrát* vitt a magyar hegyekbe: menedékházakat, kilátótornyokat, védkunyhókat, utakat épített, forrásokat foglalt, útjelzéseket festett. És nemzedéket nevelt, mely a természet szeretetében nőtt fel.

Mi is nyugodtan elmondhatjuk, amit *Csekonics gróf* olyan büszkén vall a vadásatról: *a túristaság erkölcsi értéke igen nagy!* Nemzetnevelő hatása, mert fegyelemre, és önfegyelemre tanít. Terjeszti a honismeretet. Elkíséri hívét a gyermekidőktől a késő aggkorig. Természetszeretetet és szépért való rajongást csepegtet lelkünkbe. Nemzetgazdasági fontossága is jelentős, mert emeli a belső forgalmat s úttörője az idegenforgalomnak.

De hát nem is arról akartam szólni, amit a túristaközösség végez, hanem arról, amit a turista-egyénnek tudnia kell, ha komolyan akar túrázni és méltó akar lenni a turista névre.

Szeretném, elsősorban is különválasztani a turista fogalmát a vasárnapi kirándulókétól. Mert amint vannak komoly vadászok és ú. n. „kocavadászok“ is, ugyanúgy vannak „kocaturisták“ is: a kirándulók nagy tömege. Ezekhez azonban a szervezett turistáknak semmi közük. Mégis sajnálatos, hogy gyakran azonosítanak bennünket ezzel a kiabáló, szemtelő tömeggel. Az ilyen vasárnapi kiránduláshoz természetesen nem kell más, mint az a bizonyos erős láb, sőt még az sem, mert a kirándulók nem igen mennek tovább az első rétnél vagy az első korcsmánál.

Ezzel szemben az igazi turista — aki öntudatosan és természetszeretettől átitatott lélekkel járja a hegyek-völgyek biro-

dalmát — igen komolyan készül fel útjaira. Szinte kimeríthetetlen az, amit a turistának tudnia kell. Ha bárki elfogulatlanul kezébe veszi valamelyik vidék turistaútikalauzát, elcsodálkozhat azon, hogy mennyi adat van abban összesűrítve: az illető vidék geológiája, földrajzi arculata, időjárási viszonyai, műemlékei, általában minden, amit az illető vidékről egy művelt embernek tudnia kell. És a jó turista, mielőtt útnak indul, gondosan áttanulmányozza a vidék irodalmát, pontosan kijelöli útját a térképen, már előre tudja, merre fog menni, mit fog látni, hol fog megpihenni, több napos túra esetén aludni. Szóval: a túrát elő kell készíteni, ehhez pedig szakértelem kell és tudás.

Vajjon hallott-e Csekonics gróf a mi turistavezető-képesítő vizsgánkról? Annak, aki megkapja a bizonyítványt és a jelvényt, igen alapos ismereteket kell felmutatnia földrajzból, földtanból, természetrajzból, térképolvasásból, tájékozódásból, első segélynyújtásból stb. De az még nem elég, hogy valaki „elméletben“ jó vezető. Ezt a tudását a gyakorlatban is be kell bizonyítania a terepgyakorlatokon. Ezek a terepgyakorlatok, amelyek nappali és éjszakai részből állanak s ismeretlen területen folynak le, igen erős próbára teszik a résztvevők tudását. Mert nemcsak el kell jutni az ismeretlen és nehéz terepen át térképpel és iránytűvel tájékozódva a kitűzött célíg, de az útvonalat is pontosan be kell tartani; útközben ellenőrző állomások vannak, ahol jelentkezni kell.

Rövid kis bepillantást igyekeztem nyújtani a túristaság műhelyébe. Tettem ezt azért, mert hiszem, hogy eljön az idő, amikor a komoly vadászok, hivatásos erdészek s az igazi turisták között létrejön a megbékélés. Hiszem és vallom, hogy azok között, akik a természetet szeretik s a természetet járják, nem lehetnek ellentétek. S ha vannak is, nem lehetnek olyanok, hogy azokat kellő jóakarattal és egyetértéssel ne lehetne kiküszöbölni.

***

11. Szabó Kálmán

ny. m. kir. főerdőtanácsos, Nagyvárad.

Hozzászólását a „Nimród Vadászlap“ ez évi június hó 10-17. száma közölte.

***

Felelős kiadó: dr. Mihályi Zoltán.

Stádium Sajtóvállalat Rt., Budapest, V., Honvéd-utca 10.
Felelős: Győry Aladár igazgató.